

แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ Approaches to Promoting Competency of Nursing Students in Rajabhat University

ธนัชฐา สมัย^{1*} และมัทนา วังถนอมศักดิ์²

Thanistha Samai^{1*} and Mattana Wangthanomsak²

^{*1} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม 73000

^{*1} Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University, Nakhon Pathom 73000

Received : November 18, 2024 Revised : December 17, 2024 Accepted : December 19, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารคณะพยาบาล ผู้ที่เป็นผู้นำที่เกี่ยวข้องกับองค์การวิชาชีพและการจัดการศึกษาระดับนโยบาย ผู้ใช้บัณฑิตและนักวิชาการระดับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ (Ethnographic futures research - EFR)

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ มี 9 ประเด็น คือ (1) ด้านหลักสูตร (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน (3) ด้านการวัดและประเมินผล (4) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (5) ด้านการพัฒนาอาจารย์ (6) ด้านการพัฒนาการบริการ (7) ด้านการพัฒนาการวิจัย (8) ด้านการพัฒนาวิชาชีพ (9) ด้านการใช้เทคโนโลยี

1) ด้านหลักสูตรดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ควรบูรณาการความรู้ทางการแพทย์ จริยธรรม การจัดการ และทักษะการสื่อสาร ผสมผสานทฤษฎีและปฏิบัติ พัฒนาทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี และการวิจัย เพื่อผลิตพยาบาลที่มีคุณภาพและสามารถตอบสนองต่อความท้าทายในวงการสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ด้านการจัดการเรียนการสอนดังนี้ หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรใช้เทคโนโลยีการสอนทันสมัย ผสมผสานทฤษฎีและปฏิบัติผ่านการฝึกงาน มีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา ส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีม การจัดการความขัดแย้ง และคุณธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาในการทำงานอย่างมืออาชีพ

3) ด้านการวัดและประเมินผลดังนี้ การวัดและประเมินผลในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรใช้แบบทดสอบทฤษฎี

และปฏิบัติการจำลองสถานการณ์ และแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อประเมินและพัฒนาทักษะนักศึกษาให้ข้อมูลตอบกลับชัดเจน เพื่อปรับปรุงตนเองและหลักสูตร

4) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ดังนี้ การสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาพยาบาลควรมีการฝึกอบรม การศึกษาดูงานใช้เทคโนโลยีทันสมัย พัฒนาทักษะดิจิทัล สร้างชุมชนการเรียนรู้ และใช้แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

5) ด้านการพัฒนาอาจารย์ดังนี้ การพัฒนาอาจารย์ควรเน้นฝึกอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยี สร้างจรรยาบรรณ และส่งเสริมการวิจัย เพื่อให้อาจารย์เป็นตัวอย่างที่ดี และนักศึกษาได้รับการเรียนรู้ที่ทันสมัย ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพได้

6) ด้านการพัฒนาการบริการดังนี้ การพัฒนาบริการสำหรับนักศึกษาพยาบาลควรเน้นการฝึกปฏิบัติจริงในสถานพยาบาล การวิจัยการพัฒนาทักษะด้านวัฒนธรรม การวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการใช้สถิติ เพื่อเสริมทักษะและความพร้อมในการทำงานร่วมกับสังคมอย่างมีประสิทธิภาพและเท่าเทียม

7) ด้านการพัฒนาการวิจัยดังนี้ การพัฒนาการวิจัยในพยาบาลควรเน้นเสริมทักษะการวิจัยในสถานพยาบาล การใช้สถิติ จริยธรรมและการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการดูแลผู้ป่วย นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ตรงและความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น

8) ด้านการพัฒนาวิชาชีพดังนี้ การพัฒนาวิชาชีพพยาบาลเน้นการเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยจากวัฒนธรรมหลากหลายผ่านการฝึกอบรม ประสบการณ์จริง และการอบรมจรรยาบรรณ พร้อมพัฒนาทักษะการทำงานในระดับสากลเพื่อเพิ่มคุณภาพการบริการสุขภาพ

9) ด้านการใช้เทคโนโลยีดังนี้ การใช้เทคโนโลยีในการศึกษาพยาบาลเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ผ่านคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต การจำลองสถานการณ์ แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มดิจิทัล และการอบรม ช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ และปรับตัวต่อนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ดีขึ้น

*ธนัชฐา สมัย

E-mail : nokmeng2017@gmail.com

คำสำคัญ : แนวทางการส่งเสริม, สมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล, มหาวิทยาลัยราชภัฏ

Abstract

This research aims to identify approaches to promoting competency of nursing students in Rajabhat University. The key informants consist of 19 experts, including nursing faculty administrators, leaders from professional organizations and educational policy management, employers of graduates, and academic faculty members involved in nursing education. The data collection tool used was an unstructured interview based on the Ethnographic Futures Research (EFR) technique.

The research finding were as follows: Approaches to promoting competency of nursing students in Rajabhat University is 9 issues: (1) Curriculum (2) Teaching management (3) Measurement and Evaluation (4) Learning Support (5) Instructors development (6) Service development (7) Research development (8) Professional development (9) Technology Utilization as follows:

1) Curriculum Development: Integrating medical knowledge, ethics, management, communication skills, theory and practice, life skills, technology use, and research to produce high - quality nurses capable of effectively responding to healthcare challenges.

2) Teaching Management: Utilizing modern teaching technologies, integrating theory and practice through internships, providing expert consultations, promoting teamwork skills, conflict management, and ethics to prepare students for professional work.

3) Assessment and Evaluation: Employing theoretical and practical tests, simulation scenarios, and online platforms to evaluate and develop students' skills, providing clear feedback for self-improvement and curriculum enhancement.

4) Learning Support: Providing training, study tours, modern technology use, digital skill

development, creating learning communities, and using online resources to enhance teaching and learning effectiveness.

5) Instructors development: Focusing on training, knowledge exchange, technology use, ethical standards, and research promotion to ensure faculty members serve as good role models and provide up-to-date education that adapts to professional changes.

6) Service Development: Emphasizing practical training in healthcare settings, research, cultural skills development, numerical analysis, and statistical use to improve skills and readiness to work effectively and equitably in society.

7) Research Development: Enhancing research skills in healthcare settings, statistical use, ethics, and innovation creation to improve patient care, providing students with direct experience and increased expertise.

8) Professional Development: Preparing nursing students to care for patients from diverse cultures through training, real-world experience, and ethical education, developing skills for global healthcare service improvement.

9) Technology Utilization: Enhancing learning efficiency using computers, tablets, simulation, applications, digital platforms, and training, allowing students to gain experience and adapt to new innovations effectively.

Keywords : Promoting Competency, Nursing Students, Rajabhat University

1. บทนำ

หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่ 1.หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะ และทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ 2.หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพ เป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียน ที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะทางวิชาชีพ โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของ

ผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษา บางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทํารายวิชาที่ถนัด โดยต้องมีการเรียนรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และหลักสูตรต้องมีเนื้อหาหรือสาระวิชา ดังนี้ 1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้ความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรมพร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 2) หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพและกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และมีคุณธรรมจริยธรรม จำแนกได้ ดังนี้ 2.1 กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ คือ รายวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะรายวิชา ที่สัมพันธ์กับวิชาชีพและรายวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระ อาทิ ชีวเคมี ชีววิทยา กายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา ประสาทวิทยา จุลชีววิทยา พยาธิวิทยา เภสัชวิทยา ชีวสถิติ จิตวิทยาพัฒนาการ โภชนศาสตร์ ระบาดวิทยา 2.2 กลุ่มวิชาชีพ คือ รายวิชาเฉพาะสาขาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ทั้งภาคทฤษฎีการเรียนรู้ในห้องปฏิบัติการและภาคปฏิบัติทางการพยาบาล โดยมีเนื้อหาสาระครอบคลุมที่ทำให้เกิดสมรรถนะผู้ประกอบการวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ที่ปฏิบัติต่อมนุษย์ทุกวัย ทั้งภาวะสุขภาพปกติและเจ็บป่วย ตลอดจนจรรยาบรรณของชีวิต โดยใช้ศาสตร์การพยาบาล การผดุงครรภ์ และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง 3) หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง รายวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัด หรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยในกลุ่มราชภัฏ ได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษา อันจะนำไปสู่ความเป็นหลักประกันถึงความสำเร็จในการจัดการการศึกษาและเป็นไปตามความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถาบัน

อุดมศึกษาตามกลุ่มสถาบันที่มีปรัชญา วัตถุประสงค์และพันธกิจในการจัดตั้งที่แตกต่างกัน และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่าง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นไปตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551-2565 โดยเป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2565 คือ การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาไทยในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐานและเครือข่ายอุดมศึกษา บนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลายและเอกภาพเชิงระบบ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้ตั้งเป้าหมายการผลิตบัณฑิต ในปีการศึกษา 2559 โดยมีสัดส่วนการรับนักศึกษาในกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : วิทยาศาสตร์สุขภาพ : มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็น 40 : 10 : 50 เท่ากับ 235,412 : 58,853 : 294,266 คน ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) สำหรับแนวทางการนำแผนสู่การปฏิบัติ ต้องมีคณะกรรมการประกอบด้วยตัวแทนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่วางระบบและกลไกตั้งแต่กระบวนการนำยุทธศาสตร์ดังกล่าวไปเผยแพร่ให้กับทุกสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการ รวมทั้งมีระบบกำกับติดตามประเมินผลทุก 1 ปี เพื่อนำผลมาทบทวนและปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) และฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เช่น พยาบาลศาสตร์ ซึ่งมีสัดส่วนการรับนักศึกษาในกลุ่มนี้ที่สูงขึ้นตามความต้องการของตลาดแรงงาน (ผลิตา หนุดหละ, และคณะ 2565; สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2566)

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา วิชาชีพการพยาบาลเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายประการ โดยเฉพาะในช่วงปี 2563-2566 ที่เกิดการระบาดของโควิด - 19 ทำให้รูปแบบการเจ็บป่วยและการดูแลผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เช่น การเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยโรคอุบัติใหม่ การดูแลผู้ป่วยระยะยาว (Long COVID) และความต้องการการดูแลสุขภาพจิตที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ ยัง

พบการเปลี่ยนแปลงสำคัญในระบบสุขภาพ เช่น การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ทำให้มีความต้องการการดูแลระยะยาวเพิ่มขึ้น การพัฒนาเทคโนโลยีทางการแพทย์และการพยาบาลที่ซับซ้อนมากขึ้น ความคาดหวังของผู้รับบริการต่อคุณภาพการพยาบาลที่สูงขึ้น การเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ขณะที่การจัดการศึกษาพยาบาลในปัจจุบันยังพบช่องว่าง (Gap) ที่สำคัญหลายประการ เช่น หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนยังไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบสุขภาพได้ทันทั่วถึง นักศึกษาพยาบาลขาดทักษะสำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะดิจิทัล การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การฝึกภาคปฏิบัติมีข้อจำกัดจากสถานการณ์โควิด - 19 ทำให้นักศึกษาขาดประสบการณ์ตรง และระบบการเรียนรู้อย่างไม่สามารถพัฒนาสมรรถนะด้านการดูแลผู้ป่วยที่มีความซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การพัฒนาสมรรถนะพยาบาลต้องใช้เวลายาวนาน 5-10 ปี ในการสร้างความเชี่ยวชาญ ดังนั้น การวางแผนพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาพยาบาลจึงควรมองไปข้างหน้าอย่างน้อย 10 ปี (พ.ศ.2567-2576) เพื่อให้สามารถผลิตพยาบาลที่มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในอนาคต

การศึกษานี้จึงมุ่งศึกษาแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้วยเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคต (EFR) เนื่องจากต้องการกำหนดภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของสมรรถนะพยาบาลในอีก 10 ปี ข้างหน้า ต้องการระบุแนวทางการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้จริง ต้องการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและต้องการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ยิ่งไปกว่านั้น ผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาการศึกษาพยาบาลในระยะยาว และการเตรียมความพร้อมของสถาบันการศึกษาในการผลิตพยาบาลที่มีสมรรถนะตอบสนองต่อความต้องการของระบบสุขภาพในอนาคต

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

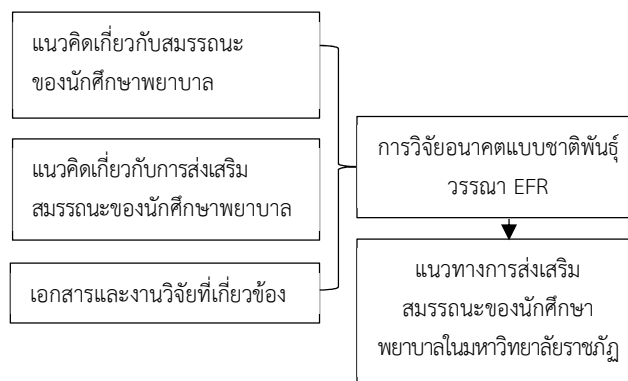
2.1 เพื่อทราบแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นพหุวิธีการ

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล นำมาสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยดำเนินไปตามระเบียบวิธีวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การจัดเตรียมโครงการวิจัย 2) การดำเนินการวิจัย 3) การรายงานผลการวิจัย โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ วิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งรวบรวมจากเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ วารสารและเว็บไซต์ต่าง ๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศจากนั้นนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างวิจัย แกะไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ และเสนออนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์

5.2 ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือนำไปทดลองใช้ ปรับปรุงคุณภาพ นำเครื่องมือที่พัฒนาแล้วไปเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยด้วยการวิจัยเชิงอนาคตแบบชาติพันธุ์

วรรณ (EFR: Ethnographic Futures Research) ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

5.2.1 ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured interview) จากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน ซึ่งมีความเพียงพอต่อการสรุปภาพรวมด้วยเหตุผลดังนี้ 1) ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักทุกกลุ่มในระบบการศึกษาพยาบาล 2) ผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์ตรงและความเชี่ยวชาญสูง 3) เกิดการอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation) ในการสัมภาษณ์ และ 4) สอดคล้องกับแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพที่เน้นความลึกของข้อมูลมากกว่าจำนวนผู้ให้ข้อมูลในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ จากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้วยวิธีคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ แบบเจาะจง (purposive sampling) โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม โดยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นผู้กำหนดภาพอนาคตด้วยตนเอง (Personal Scenario Building) ผ่านการตั้งคำถามปลายเปิดใน 3 แนวโน้มอันได้แก่ แนวโน้มทางบวก (Optimistic - Realistic Scenario) สิ่งที่ดีคาดว่าจะเกิดขึ้นในทางที่ดีที่สุด แนวโน้มทางลบ (Pessimistic - Realistic Scenario) สิ่งที่ดีคาดว่าจะเกิดขึ้นในทางที่แย่ที่สุด และแนวโน้มที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (Most - Probable Scenario) สิ่งที่ดีคาดว่าจะเกิดขึ้นมากที่สุดซึ่งผู้วิจัยทำหน้าที่เพียงกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงมุมมองอย่างอิสระ โดยไม่ชี้นำหรือกำหนดกรอบความคิดดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารคณะพยาบาลหรือสาขาวิชาที่เปิดสอนวิชาพยาบาล จำนวน 6 คนมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) วุฒิกศศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป
- 2) ผู้บริหารได้รับรางวัลบริหารระดับดีเด่นระดับจังหวัดหรือระดับประเทศ

3) เป็นสถาบันที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาระดับคณะหรือระดับหลักสูตรในระดับดีขึ้นไป

กลุ่มที่ 2 ผู้ที่เป็นผู้นำที่เกี่ยวข้องกับองค์กรวิชาชีพและการจัดการศึกษาระดับนโยบาย จำนวน 4 คน มีคุณสมบัติดังนี้

- 1) ผู้บริหารสภาพยาบาลหรือผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายในสภาพยาบาล
- 2) วุฒิกศศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป
- 3) มีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและมีการเผยแพร่

4) ประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป
กลุ่มที่ 3 ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 3 คน มีคุณสมบัติดังนี้

- 1) วุฒิกศศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป
- 2) มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมสมรรถนะการพยาบาลวิชาชีพ
- 3) มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าวอร์ด หัวหน้าแผนก หัวหน้าฝ่ายในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขหรือสถานประกอบการด้านสุขภาพ

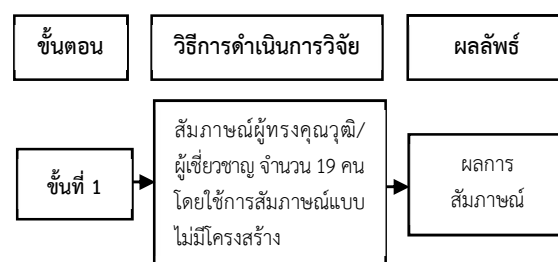
กลุ่มที่ 4 นักวิชาการระดับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล จำนวน 6 คน มีคุณสมบัติดังนี้

- 1) อาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีประสบการณ์ในการสอนด้านการพยาบาล
- 2) วุฒิกศศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป
- 3) มีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและมีการเผยแพร่ในระดับประเทศหรือในระดับต่างประเทศ
- 4) ประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบปฏิสัมพันธ์ (interactive interview)

5.2.2 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ และนำมาสังเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจำแนกประเด็นความคิดเห็นที่เหมือนกันแตกต่างกัน และรวบรวมเนื้อหาที่ใกล้เคียงไว้ในข้อเดียวกัน โดยยังคงความหมายตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญให้มากที่สุด

5.2.3 สรุปผลงานวิจัยจากการบูรณาการสารัตถะที่สังเคราะห์ได้จากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในขั้นที่ 2

จากการขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังกล่าวสามารถเขียนเป็นแผนภาพที่แสดงการดำเนินการวิจัยเชิงอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณ (EFR: Ethnographic Futures Research) ได้ดังรายละเอียดในแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

5.3 ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมผลการวิจัย ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะมาจัดทำรายงานการวิจัย นำเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง ตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ จากนั้นจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

เพื่อเสนอคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ เพื่อขออนุมัติสำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาต่อไป

5.4 ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วยแบบแผนการวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญตัวแปรที่จะศึกษา การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยตามรายละเอียด ดังนี้

5.4.1 แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิธีวิจัยเชิงอนาคต โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EFR ที่มีการศึกษาวิจัยแบบผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญเดียว โดยศึกษาจากเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญศึกษาการการณ์ โดยไม่มีการทดลอง (The One-Shot, Non-Experimental Case Study) ซึ่งเขียนแผนภาพที่ 3 (Diagram) ได้ดังนี้

ภาพที่ 3 แผนผังของแผนแบบการวิจัย

เมื่อ S หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้จากการเลือกตามเกณฑ์

X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา

O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ

5.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ ศึกษาซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพ ส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การปฏิบัติงานในตำแหน่ง
2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ได้จากการสรุปผลความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคต (EFR: Ethnographic Futures Research)

5.4.3 เครื่องมือในการศึกษาวิจัย

การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured interview) โดยผู้วิจัยประมวลสาระสำคัญของความรู้ที่ได้จากงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการสัมภาษณ์แบบปฏิสัมพันธ์ (interactive interview)

5.4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดย การสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยการสัมภาษณ์ผ่านทางโปรแกรม zoom จากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 19 คน

5.4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ 19 ท่าน มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ใช้เทคนิคการวิจัยอนาคต EFR การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ โดยการสัมภาษณ์

6. ผลการวิจัย

6.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษา “แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ” ดังนี้

6.1.1 แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 9 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดและประเมินผล 4) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ 5) ด้านการพัฒนาอาจารย์ 6) ด้านการพัฒนาการบริการ 7) ด้านการพัฒนาการวิจัย 8) ด้านการพัฒนาวิชาชีพ และ 9) ด้านการใช้เทคโนโลยี โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) **ด้านหลักสูตร** มีแนวทางส่งเสริมดังนี้ หลักสูตรพยาบาลศาสตรศาสตรควรสนับสนุนให้บูรณาการความรู้ทางการแพทย์ จริยธรรม การจัดการ และทักษะการสื่อสารเพื่อผลิตพยาบาลคุณภาพที่มีความพร้อมสำหรับอนาคตการดูแลสุขภาพ โดยให้ความรู้ที่ครอบคลุมทุกโรคในหองปฏิบัติการเพื่อให้การจัดการความรู้ที่เป็นระบบและสามารถจัดทำแผนป้องกันและควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารที่ครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสีย เช่น ผู้ป่วย ครอบครัว และทีมแพทย์สาธารณสุข โดยให้ความสำคัญกับจริยธรรมในการปฏิบัติงานทางการพยาบาล

2) **ด้านการจัดการเรียนการสอน** มีแนวทางส่งเสริมดังนี้ หลักสูตรพยาบาลศาสตรควรสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการพัฒนาทักษะที่ทันสมัยเป็นพื้นฐาน

สำคัญในการฝึกนักศึกษาพยาบาลให้เข้าสู่การสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยปรับเปลี่ยนเนื้อหาการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย ส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ทันสมัย สร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การสัมมนา การฝึกอบรม การเสวนาทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

3) **ด้านการวัดและประเมินผล** มีแนวทางส่งเสริมดังนี้ หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรส่งเสริมความสามารถและความเที่ยงตรงในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลที่หลากหลาย เช่น การใช้แบบทดสอบที่หลากหลายทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ การใช้แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและทักษะทางการสื่อสาร และการจำลองสถานการณ์โรคต่าง ๆ ให้ครอบคลุมเพื่อประเมินความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง

4) **ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้** มีแนวทางส่งเสริมดังนี้ มหาวิทยาลัยและหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรส่งเสริมให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ซึ่งรวมถึงห้องเรียนที่มีเทคโนโลยีสื่อสารที่ทันสมัย อุปกรณ์/เครื่องมือทางการแพทย์ที่ครอบคลุมและพร้อมใช้งาน รวมถึงอุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีในห้องเรียน และการพัฒนาพื้นที่/ช่องทางการเรียนรู้ออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา

5) **ด้านการพัฒนาอาจารย์** มีแนวทางส่งเสริมดังนี้ หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรสนับสนุนอาจารย์ให้เข้ารับการฝึกอบรมที่เน้นการพัฒนาทักษะและความรู้ในการสอนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนและเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษาในสาขาพยาบาลเพื่อให้พร้อมที่จะเข้าสู่การทำงานในวิชาชีพพยาบาล โดยการจัดทำโครงการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและความรู้เฉพาะทางที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์ในการสอนในสาขาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดอบรมเรื่องการใช้เทคโนโลยีในการสอน การออกแบบและการจัดการการเรียนรู้ในรูปแบบที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง

6) **ด้านการพัฒนาบริการ** มีแนวทางส่งเสริมดังนี้ หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาการบริการสำหรับนักศึกษาพยาบาลโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาความพร้อมในการทำงานในสถานพยาบาลและชุมชนผ่านกิจกรรมการบริการสุขภาพในชุมชนและการวิจัยเพื่อเตรียมความพร้อมในอนาคต โดยจัดกิจกรรมเพื่อชุมชน เช่น การตรวจคัดกรองโรคประจำตัว การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ การจัดโครงการรณรงค์เพื่อป้องกันสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการทางการแพทย์ในชุมชน

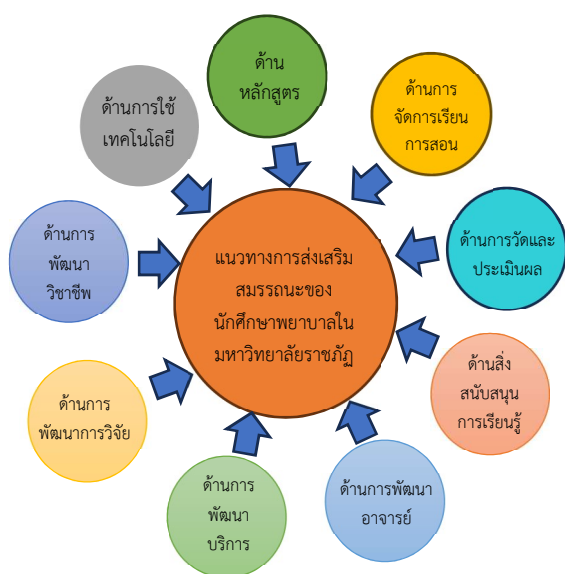
โดยปรับปรุงคุณภาพร่วมกันกับทีมสหวิทยาการทางการแพทย์ในการบริการและดูแลผู้ป่วย

7) **ด้านการพัฒนาการวิจัย** มีแนวทางส่งเสริมดังนี้ หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรส่งเสริมการออกแบบและดำเนินโครงการวิจัยในสถานพยาบาลเพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญและการประยุกต์ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการดูแลผู้ป่วยโดยสนับสนุนการเข้าร่วมของนักศึกษาพยาบาลในกระบวนการวิจัยตั้งแต่กระบวนการสร้างเครื่องมือวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลการวิจัย การเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการพยาบาลอย่างเหมาะสม

8) **ด้านการพัฒนาวิชาชีพ** มีแนวทางส่งเสริมดังนี้ หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรสนับสนุนในการฝึกทักษะเชิงวัฒนธรรมเพื่อการดูแลผู้ป่วยที่มาจากวัฒนธรรมที่หลากหลายโดยจัดให้มีรายวิชาศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและความเชื่อของกลุ่มชายขอบ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจด้านพหุวัฒนธรรม เช่น การสร้างแบบเรียนจำลองสถานการณ์ในการดูแลผู้ป่วยจากวัฒนธรรมต่าง ๆ การเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมเพื่อสามารถปรับตัวอย่างเหมาะสมในการปฏิบัติการด้านการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพ

9) **ด้านการใช้เทคโนโลยี** มีแนวทางส่งเสริมดังนี้ หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการศึกษาพยาบาลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของนักศึกษา โดยส่งเสริมการใช้เครื่องมือและแอปพลิเคชันทางการแพทย์ เช่น แอปพลิเคชันสำหรับการจำลองอาการคนป่วย เพื่อพัฒนาทักษะในทางคลินิก และส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์และคลังความรู้ทางการแพทย์ที่ได้รับการรับรอง เพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้และทบทวนความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ตลอดเวลา

จากผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยราชภัฏประกอบด้วย 9 ด้าน ได้ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แนวทางการส่งเสริมสมรรถะของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

7. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมสมรรถะของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Future Research : EFR) ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบแนวทางการส่งเสริมสมรรถะของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริมสมรรถะของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาอาจารย์ ด้านการพัฒนาบริการ ด้านการพัฒนาการวิจัย ด้านการพัฒนาวิชาชีพ และด้านการใช้เทคโนโลยี ทั้งนี้เนื่องเพราะการส่งเสริมสมรรถะการพยาบาลและการพัฒนาทักษะและความรู้ของนักศึกษาในทุกด้านนี้สามารถประสบความสำเร็จได้ด้วยการรับรู้และปรับตัวตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การพัฒนาด้านนี้ยังคงต้องใช้การศึกษาและการวิจัยเป็นพื้นฐาน รวมถึงการนำเสนอแนวทางการส่งเสริมสมรรถะในสาขาพยาบาลให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพอย่างสูง ดังนั้น การส่งเสริมสมรรถะของนักศึกษาจะช่วยให้ นักศึกษามีความเข้าใจและความพร้อมในการเรียนรู้และประกอบวิชาชีพในอุตสาหกรรมพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของสังคม

อย่างเหมาะสมและเพื่อให้การศึกษาและการเรียนรู้ของนักศึกษามีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟาโรซาเดียนและคณะ Farokhzadian, et al. (2022) ที่พบว่า การส่งเสริมสมรรถะของนักศึกษาพยาบาลจะต้องผสมผสานและมุ่งเน้นในการพัฒนาวัฒนธรรมการดูแลคนป่วยที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีความเกี่ยวพันกันทางวัฒนธรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น การส่งเสริมสมรรถะของนักศึกษาพยาบาลจึงต้องมีความเข้มข้นทั้งในรูปแบบของทฤษฎีและแบบจำลอง เพื่อสร้างมุมมองการเรียนรู้เชิงวัฒนธรรมการพยาบาลได้ดีขึ้น ทั้งยังเป็นการช่วยเตรียมพยาบาลในอนาคตให้ได้รับการดูแลที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมแก่ผู้ป่วยที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรสนับสนุนให้บูรณาการความรู้ทางการแพทย์ จริยธรรม การจัดการ และทักษะการสื่อสาร เพื่อผลิตพยาบาลคุณภาพที่มีความพร้อมสำหรับอนาคตการดูแลสุขภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การผสมผสานความรู้และทักษะที่ทันสมัยในการดูแลผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมด้านการดูแลสุขภาพได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วูและคณะ Wu, et al. (2020) ที่ว่า การส่งเสริมสมรรถะของนักศึกษาพยาบาลจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนรู้แบบผสมผสานให้ประโยชน์ด้านการสอนแก่นักศึกษาพยาบาล เพื่อเพิ่มความสามารถและการรับรู้ในความสามารถของตนเองการเรียนรู้แบบผสมผสานจึงเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เนื่องจากเป็นพื้นฐานของการให้คำปรึกษาทางคลินิกที่ดี เพื่อเพิ่มผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในการปฏิบัติทางคลินิกได้ดียิ่งขึ้น วิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานยังเกิดประโยชน์จากการเพิ่มทักษะในการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพนอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟาโรซาเดียนและคณะ Farokhzadian, et al. (2022) ที่พบว่า การบูรณาการสามารถสร้างประสบการณ์และมุมมองให้กับนักศึกษาพยาบาลได้เข้าใจเนื้อหาการเรียนอย่างละเอียดขึ้นอันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้ดี ยิ่งไปกว่านั้นยังช่วย นักการศึกษาพยาบาลในการออกแบบการฝึกอบรมและการศึกษาด้านการดูแลสุขภาพวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพ

ด้านจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาทักษะที่ทันสมัยเป็นพื้นฐานสำคัญในการฝึกนักศึกษาพยาบาลให้เข้าสู่การดูแลสุขภาพที่เปลี่ยนแปลง

อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการพัฒนาทักษะที่ทันสมัยเป็นสิ่งสำคัญในการฝึกนักศึกษาพยาบาล เนื่องจากวงการสุขภาพเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรทำให้นักศึกษา มีความเข้าใจในการพยาบาล อาทิ การใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ในการดูแลผู้ป่วย การปรับปรุงกระบวนการการพยาบาล หรือการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ทางสุขภาพ ดังนั้น การฝึกนักศึกษาให้มีทักษะที่ทันสมัยยังควรเน้นการพัฒนาทักษะที่เป็นพื้นฐาน เช่น ทักษะการสื่อสารที่ดีกับผู้ป่วยและทีมการแพทย์ การเลือกใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และปฏิบัติการพยาบาล การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อให้พร้อมที่จะทำงานในสถานการณ์ทางสุขภาพที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาริสัน เจน และคณะ Anema and Macoy (2010) ที่พบว่า การส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล หมายถึง การสนับสนุนและกระตุ้นให้นักศึกษาพัฒนาทักษะทางคลินิกและทักษะการทำงานในสถานการณ์จริง โดยการให้โอกาสในการฝึกฝนและปฏิบัติในสภาพแวดล้อมที่เลียนแบบสถานการณ์จริงในการทำงานของพยาบาล นอกจากนี้ยังเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสามารถในการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงของระบบการดูแลสุขภาพ

ด้านการวัดและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลนั้น เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ทีมงานทางการศึกษาได้ทราบ ถึงความก้าวหน้าและปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษา และสามารถปรับปรุงการสอนได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ผลการเรียนรู้ของนักศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้แบบทดสอบทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ และการใช้แบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและทักษะทางการสื่อสารเป็นวิธีที่ดี เพื่อวัดระดับความรู้และทักษะของนักศึกษา ในขณะที่การจำลองสถานการณ์ทางคลินิกเพื่อประเมินความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง ช่วยให้นักศึกษามีโอกาสฝึกฝนทักษะและความเชี่ยวชาญในการดำเนินการในสถานการณ์ที่จริงยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญมาศ คำธนะ, และคณะ (2563) ที่พบว่า การใช้ประเมินผลที่ดีย่อมส่งผลต่อการนำผลการปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้

ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของขวัญตา บุญวาศ, และคณะ (2559) ที่พบว่า การประเมินย่อมได้ผลสะท้อนถึงระดับการสะท้อนคิด การให้ข้อมูลย้อนกลับและการเสริมแรงบวกแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยและหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ควรส่งเสริมให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ซึ่งรวมถึงห้องเรียนที่มีเทคโนโลยีสื่อสารที่ทันสมัย อุปกรณ์/เครื่องมือทางการแพทย์ที่ครอบคลุมและพร้อมใช้งาน รวมถึงอุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีในห้องเรียน และการพัฒนาพื้นที่/ช่องทางการเรียนรู้ออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสร้างสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จากกิจกรรมแบบนี้ช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์จริงและฝึกฝนทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานพยาบาลในอนาคต และการฝึกอบรมในหน่วยงานสาธารณสุขยังจะช่วยเพิ่มความเข้าใจและความถนัดในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในหน่วยงานสาธารณสุขได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นโยบายต่อการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการเข้าสู่หน่วยงานสาธารณสุขได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จามจุรี แซ่หลู่, และคณะ (2565) ที่พบว่า สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

ด้านการพัฒนาอาจารย์ ผลการศึกษาพบว่า สนับสนุนอาจารย์ให้เข้ารับการฝึกอบรมที่เน้นการพัฒนาทักษะและความรู้ในการสอน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนและเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษาในสาขาพยาบาลเพื่อให้พร้อมที่จะเข้าสู่การทำงานในวิชาชีพพยาบาล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสนับสนุนอาจารย์ให้เข้ารับการฝึกอบรมที่เน้นการพัฒนาทักษะและความรู้ในการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนและเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษาในสาขาพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้พร้อมที่จะเข้าสู่การทำงานในวิชาชีพพยาบาลได้อย่างมั่นใจและมีความเชี่ยวชาญมากขึ้น นอกจากนี้ การฝึกอบรมที่เน้นการพัฒนาทักษะและความรู้ในการสอนนั้น และยังสามารช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการศึกษาและสอนอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยให้อาจารย์สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม โดยมุ่งเน้นการสร้างสรรควิธีการสอนที่เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างเข้ากันได้ การฝึกอบรมที่เน้นการพัฒนาทักษะและความรู้ในการสอนนี้จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสนับสนุนอาจารย์ในการเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการสอน เพื่อปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงใน

วงการการศึกษาและด้านวิชาชีพพยาบาลที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวัญตา บุญวาศ, และคณะ (2559) ที่พบว่า การพัฒนาอาจารย์ในการจัดการเรียนรู้จะสามารถสะท้อนคิดได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ 2) เนื้อหา 3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 4) การประเมินผลโดยปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการอบรมอาจารย์และสร้างแผนงาน นโยบายและแผนงานชัดเจน การเตรียมความพร้อมด้านผู้สอนและผู้เรียน การใช้เทคนิคการตั้งคำถาม การประเมินระดับการสะท้อนคิด การให้ข้อมูลย้อนกลับและการเสริมแรงบวกแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาอาจารย์ให้เป็นผู้มีทักษะสูงในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับนักศึกษาพยาบาล

ด้านพัฒนาการบริการ ผลการวิจัยพบว่า ส่งเสริมให้มีการพัฒนาการบริการสำหรับนักศึกษาพยาบาลควรเน้นให้พัฒนาความพร้อมในการทำงานในสถานพยาบาล และชุมชนผ่านกิจกรรมการบริการสุขภาพในชุมชนและการวิจัยเพื่อเตรียมความพร้อมในอนาคต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจากการทำงานในสถานพยาบาลและชุมชนเป็นส่วนสำคัญที่นักศึกษาพยาบาลควรได้รับประสบการณ์จริง และได้ฝึกฝนทักษะการทำงานร่วมกับผู้ป่วยและสังคม การให้บริการสุขภาพในชุมชนเป็นโอกาสที่ดีในการฝึกฝนทักษะการสื่อสาร การทำงานร่วมกับทีม และการประยุกต์ใช้ความรู้ทางทฤษฎีในสถานการณ์จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิสากร กรุงไกรเพชร, และคณะ (2560) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมสมรรถนะพยาบาลจะต้องมีหลักสูตรที่สอดรับทุกระดับของการบริการสุขภาพ โดยจัดให้มีหลักสูตรหรือแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่ชัดเจน เพื่อให้การพยาบาลสามารถตอบสนองต่อผู้ป่วยที่มารับบริการในทุกมิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิสากร กรุงไกรเพชร, และคณะ (2560) กล่าวว่า ระดับการบริการสุขภาพมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะด้านการบริหารจัดการในการส่งเสริมสุขภาพ องค์การวิชาชีพการพยาบาลควรพัฒนาศักยภาพพยาบาลในทุกระดับการบริการสุขภาพ ให้มีและแสดงสมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลทุกด้าน โดยมีหลักสูตรหรือแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เลตวันิเออ และคณะ Létourneau, et al. (2021) กล่าวว่า นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการส่งเสริมสมรรถนะเน้นการดูแลอย่างเห็นอกเห็นใจในการปฏิบัติการพยาบาลอาจจะต้องใช้เวลาหลายปีในการฝึกการดูแลอย่างเห็นอกเห็นใจก่อนที่จะสามารถนำแนว

ทางการดูแลที่เห็นอกเห็นใจในการปฏิบัติการพยาบาลได้ เป็นไปได้ว่าการสร้างความสัมพันธ์ที่แท้จริงและใกล้ชิดมีความสำคัญมากกว่าการใช้การจำลองความเที่ยงตรงสูงในการพัฒนาการดูแลเอาใจใส่อย่างเห็นอกเห็นใจ และ การใช้การเรียนรู้การบริการในโปรแกรมเพื่อเพิ่มความเต็มใจของนักเรียนในการเป็นอาสาสมัครแทนที่จะบังคับ ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า แนวทางส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลจำเป็นต้องปรับปรุงโปรแกรมการศึกษาและการบริการอย่างเห็นอกเห็นใจ

ด้านพัฒนาการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ส่งเสริมการออกแบบและดำเนินโครงการวิจัยในสถานพยาบาล เพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญและการประยุกต์ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการดูแลผู้ป่วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาความรู้และความเข้าใจในด้านการดูแลผู้ป่วยที่มีคุณภาพ การเสนอโครงการวิจัยที่พิจารณาอย่างเข้มงวด และสอดคล้องกับความต้องการจริงของสถานพยาบาล ช่วยเพิ่มความเชี่ยวชาญของบุคลากรด้านการพยาบาล และส่งเสริมให้มีการประยุกต์ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม การพัฒนาโครงการวิจัยในสถานพยาบาลช่วยเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรด้านการพยาบาลด้วยการฝึกฝนในการวิเคราะห์และอธิบายผลการวิจัยอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม การนำเสนอผลลัพธ์ของโครงการวิจัยให้กับทีมงานช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและความรับผิดชอบในการดำเนินงานต่อไป นอกจากนี้การฝึกฝนในการนำเสนอและสื่อสารซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สหทัยา รัตนจรณะ (2566) ที่กล่าวว่า นักศึกษามีความรู้เรื่องการวิจัยน้อยเมื่อเริ่มทำโครงการ และมีความรู้เรื่องการวิจัยระดับมาก ภายหลังทำโครงการ (ร้อยละ 55.17 และ 56.90 ตามลำดับ) มุมของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการพัฒนา มีประเด็นหลัก 2 ประเด็น คือ 1) การพัฒนาสมรรถนะวิจัย ประกอบด้วย สมรรถนะด้านความรู้ในการวิจัย สมรรถนะด้านทักษะการวิจัย สมรรถนะด้านจิตวิสัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรีณย์พร ศรีเบญญา และ สำราญ กำจัดภัย (2560) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน จะต้องมีความรู้ด้านวิชาการและการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อิศริย์ พันธุ์เหนือ, และคณะ (2562) ที่กล่าวว่า สมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 1.ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย 2.ทักษะเกี่ยวกับการวิจัย 3.เจตคติเกี่ยวกับการทำวิจัย 4.จรรยาบรรณนักวิจัย 5.การรับรู้อุปสรรคเกี่ยวกับการวิจัย

ด้านพัฒนาวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า สนับสนุนในการฝึกทักษะเชิงวัฒนธรรมเพื่อการดูแลผู้ป่วยที่มาจากวัฒนธรรมหลากหลาย ทั้งนี้จำเป็นเพราะว่าการสนับสนุนในการฝึกทักษะเชิงวัฒนธรรมเพื่อการดูแลผู้ป่วยที่มาจากวัฒนธรรมหลากหลายเป็นส่วนสำคัญเนื่องจากการบริการด้านการพยาบาลต้องสามารถตอบสนองต่อความต้องการและความเชื่อมั่นของผู้รับบริการได้อย่างเหมาะสม ทักษะเชิงวัฒนธรรมช่วยให้บุคลากรด้านการพยาบาลเข้าใจและเคารพประเพณี ศาสนา และมารยาทของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ การฝึกทักษะเชิงวัฒนธรรมยังช่วยให้บุคลากรด้านการพยาบาลเข้าใจและสร้างความไว้วางใจระหว่างผู้ป่วยและบุคลากรทางการแพทย์ทำให้การให้บริการด้านการพยาบาลเป็นไปอย่างเท่าเทียมและเหมาะสมที่สุดต่อทุกกลุ่มที่มีลักษณะและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปรียา แก้วพิล (2563) ที่กล่าวว่า นักศึกษาที่ผ่านการขึ้นฝึกประสบการณ์บนหอผู้ป่วยในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผดุงครรภ์ที่มีประสบการณ์พยาบาลข้ามวัฒนธรรมและสมัครใจให้ข้อมูลว่า นักศึกษาพยาบาลมีสมรรถนะทางวัฒนธรรมในการดูแลผู้รับบริการ คือ การตระหนักรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม การมีองค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม การมีทักษะเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้รับบริการต่างวัฒนธรรม และการมีความปรารถนาที่จะมีสมรรถนะทางวัฒนธรรม ซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการพยาบาลผดุงครรภ์และการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนานวัตกรรมสื่อสารในการดูแลผู้รับบริการผดุงครรภ์ สำหรับนักศึกษาพยาบาลและการพัฒนารูปแบบการสอนด้วยสถานการณ์ในประเด็นความอ่อนไหวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มสมรรถนะเชิงวัฒนธรรม

ด้านการใช้เทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการศึกษาพยาบาลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของนักศึกษา ทั้งนี้จำเป็นเพราะว่าเทคโนโลยีทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างทันสมัยและสะดวกสบายมากขึ้น นักศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลและเนื้อหาการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ ทั้งนี้ช่วยให้สามารถศึกษาได้ตามระยะเวลาที่สะดวก และสามารถเรียนรู้ได้ในรูปแบบที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลได้อย่างเฉพาะบุคคลการศึกษาที่ใช้เทคโนโลยียังสามารถเสริมสร้างทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อีกด้วย นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารและการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมการเรียนรู้ ทั้งนี้ช่วยสร้างพื้นที่การเรียนรู้ที่เปิดกว้างและเติบโตเป็นทีมได้ ซึ่งสอดคล้อง

กับผลการวิจัยของ สุตศิริ หิรัญขุนทด และคณะ (2564) ที่กล่าวว่า ระดับสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญขึ้นปี 1 - 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 4.1, SD = .41$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม ($M = 4.4, SD = .49$) รองลงมา ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ($M = 4.3, SD = .52$) ส่วนด้านการสร้างนวัตกรรม ($M = 3.2, SD = .74$) มีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ 1) การออกแบบการสอนของอาจารย์ผู้สอน 2) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 3) ความกระตือรือร้นและตั้งใจของนักศึกษา 4) กำลังใจจากคนรอบข้าง 5) การเป็นแบบอย่างของอาจารย์ผู้สอน 6) ความสามารถอ่านและเข้าใจภาษาอังกฤษ และ 7) พัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างเป็นระบบส่วนอุปสรรคต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ ความเหนื่อยล้าและการจัดการกับเวลา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สหทัย รัตยจรณะ (2566) กล่าวว่า การพัฒนาสมรรถนะวิจัยและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน จะต้องมิตักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

8.1.1 ผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลควรนำภาพอนาคตที่พึงประสงค์ (Optimistic - Realistic Scenario) ที่ได้จากการวิจัยไปกำหนดเป็นวิสัยทัศน์และเป้าหมายระยะยาวในการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาพยาบาล

8.1.2 ควรนำแนวโน้มที่อาจเป็นปัญหาหรืออุปสรรค (Pessimistic - Realistic Scenario) ที่ค้นพบมาวางแผนป้องกันและเตรียมมาตรการรองรับ เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

8.1.3 ควรใช้แนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด (Most - Probable Scenario) เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนพัฒนาระยะ 5-10 ปีที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงอนาคตในประเด็นเฉพาะด้านที่สำคัญ เช่น อนาคตภาพของการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี การพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัย หรือการพัฒนาสมรรถนะด้านวัฒนธรรม เป็นต้น

8.2.2 ควรทำการวิจัยเชิงอนาคตแบบมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มอื่น ๆ เช่น นักศึกษา ผู้ป่วย และชุมชน ได้ร่วมกำหนดภาพอนาคตที่พึงประสงค์

8.2.3 ควรมีการติดตามประเมินผลการนำผลการวิจัยไปใช้ในระยะยาว และทำการวิจัยซ้ำในอีก 5-10 ปี ข้างหน้า เพื่อปรับปรุงภาพอนาคตให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

8.2.4 ควรขยายขอบเขตการวิจัยให้ครอบคลุมสถาบันการศึกษาพยาบาลประเภทอื่น ๆ เพื่อให้ได้ภาพอนาคตที่ครอบคลุมระบบการศึกษาพยาบาลทั้งประเทศ

9. เอกสารอ้างอิง

- ขวัญตา บุญวาศ, ลำเจียก กำธร, และ จิณัฐตา ศุภศิริ. (2559, กันยายน-ธันวาคม). การพัฒนาอาจารย์ในการจัดการเรียนรู้แบบสะท้อนคิดของวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขเครือข่ายภาคใต้ สถาบันพระบรมราชชนก. *Nursing Journal of The Ministry of Public Health*, 26, (3), หน้า 130-143.
- จามจุรี แสงหลู่, อรุณรัตน์ โยธินวัฒน์บำรุง, นันทน์ภัส สารมาศ, จิรกันต์ พันธฤทธิธำ, และ กนกรัตน์ จิตรา. (2565, ธันวาคม). การพัฒนารอบสมรรถนะวิชาชีพการพยาบาลที่จำเป็นต้องพัฒนาด้วยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองเสมือนจริงของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก. *Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology*, 7, (12), หน้า 466-485.
- นิสากร กรุโณเพชร, สุวรรณ จันทร์ประเสริฐ, สมสมัย รัตนกริชากุล, ตติรัตน์ เตชะศักดิ์ศรี, ศิริยุพา สนั่นเรืองศักดิ์, ชรัญญากร วิริยะ, ตระกูลวงศ์ ภาชา, อริสรา ฤทธิงาม, และ เจนจิรา เจริญการไกร. (2560, กรกฎาคม-กันยายน). สมรรถนะการส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพภาคตะวันออก. *คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 25, (3), หน้า 30-40.
- ปรียา แก้วพิมล. (2563, มกราคม-เมษายน). ประสบการณ์นักศึกษาพยาบาลในการพยาบาลข้ามวัฒนธรรม ในรายวิชา ปฏิบัติการผดุงครรภ์. *วิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 31, (1), หน้า 180-196.
- ผลิดา หนูดลละ, กาญจน์สุนัษ บาลทิพย์, และ พิมพ์พนิต ภาศิริ. (2565, มกราคม-เมษายน). การรับรู้เป้าหมายชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4. *พยาบาลสงขลานครินทร์*, 42, (1), หน้า 1-10.
- เพ็ญจมาศ คำธนะ, นงนุช วงศ์สว่าง, กมลพร แพทย์ชีพ, และ ปริญญารัตน์ ณะบุญปวง. (2563, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาหลักสูตรการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมสมรรถนะนวัตกรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี. *สิทธิพรทัศน์*, 21, (1), หน้า 103-117.
- ศรัณย์พร ศรีเบญจา และ สำราญ กำจัดภัย. (2560, ตุลาคม-ธันวาคม). ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. *บัณฑิตศึกษา*, 14, (67), หน้า 29-40.
- สหทัย รัตนจระณะ. (2566, เมษายน-มิถุนายน). มุมมองของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิจัยและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน. *คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 31, (2), หน้า 90-100.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2566). *แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564 – 2570 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 – 2570*. ค้นเมื่อ ธันวาคม 1, 2567, จาก <https://www.mhesi.go.th/index.php/news-and-announcement/pr/announcement-news/8464-2564-2570-2566-2570.html>
- สุดศิริ หิรัญขุนหะ, สุกานดา บุญคง, และ ศศิธร พุ่มดวง. (2564, ตุลาคม-ธันวาคม). สมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ปัจจัยส่งเสริมและอุปสรรคต่อการพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิต. *Songklanagarind Journal of Nursing*, 41, (4), หน้า 38-49.
- อิสริยา พันธเหนือ, สมใจ พุทธาพิทักษ์ผล, และ สุวรรณ บุญยะสิทธิ์. (2562, มกราคม-มีนาคม). สมรรถนะด้านการวิจัยของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน. *การพยาบาลและการดูแลสุขภาพ*, 37, (1), หน้า 80-87.
- Anema, M. G., & Macoy, J. (2010). *Competency-Based Nursing Education: Guide to Achieving Outstanding Learner Outcomes*. New York: Springer.
- Farokhzadian, J., Nematollahi, M., Dehghan Nayeri, N., & Faramarzpour, M. (2022). Using a model to design, implement, and evaluate a training program for improving cultural competence among undergraduate nursing students: A mixed methods study. *BMC Nursing*, 21, (1), pp. 49-57.

Létourneau, D., Goudreau, J., & Cara, C. (2021). Nursing students and nurses' recommendations aiming at improving the development of the humanistic caring competency. **Canadian Journal of Nursing Research**, 54, (3), pp. 292–303.

Wu, X.V., Chi, Y., Selvam, U.P., Devi, M.K., Wang, W., Chan, Y.S., Wee, F.C., Zhao, S., Sehgal, V., & Ang, N.K.E. (2020). A clinical teaching blended learning program to enhance registered nursepreceptors' teaching competencies: Pretest and posttest study. **Journal of Medical Internet Research**, 22, (4), pp 1-13.